

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2026. № 1. ISSN 2307-2105

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.1.45>

УДК 657.2:657.05:338.5

Т. О. Меліхова,

д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та контролю, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9934-8722>

Є. В. Меліхов,

асистент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9856-9291>

В. О. Гальцев,

магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та контролю, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3455-1893>

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З
ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ НА ОСНОВІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ
СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ**

T. Melikhova,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Engineering Educational and Scientific Institute named after YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

Ye. Melikhov,

Assistant of the Department of Information Economy, Entrepreneurship and Finance, Engineering Educational and Scientific Institute named after YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

V. Haltsev,

Master's student, Engineering Educational and Scientific Institute named after YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

IMPROVED SCOPE AND AUDIT OF CUSTOMER RELATIONS BASED ON CURRENT INFORMATION SYSTEMS AND TECHNOLOGIES

Сучасні умови господарювання, що характеризуються нестабільністю ринкового середовища, посиленням конкуренції та підвищенням вимог до прозорості фінансової звітності, зумовлюють необхідність удосконалення системи бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з постачальниками. Розрахунки з постачальниками займають значну частку у структурі поточних зобов'язань підприємства, впливають на його ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість. Від своєчасності та достовірності відображення цих операцій у бухгалтерському обліку залежить правильність формування показників фінансової звітності та прийняття управлінських рішень.

Помилки у ведення обліку та проведенні контролю розрахунків із постачальниками виникають через постійні зміни податкового та бухгалтерського законодавства, впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, необхідність цифровізації облікових процесів. Недостатня якість внутрішнього аудиту може призвести до спотворення

показників фінансової звітності, зниження довіри інвесторів та контрагентів.

Метою статті є удосконалення методики обліку та аудиту розрахунків з постачальниками з використанням сучасних інформаційних систем і технологій.

Запропоновані аналітичні відомості дозволяють систематизувати чинні зобов'язання та забезпечує їх відповідність обліковій політиці підприємства. Відомість руху розрахунків формує коректне відображення господарських операцій у бухгалтерських рахунках, підсилюючи достовірність фінансової звітності. Регулярний контроль за розрахунками сприяє запобіганню простроченої заборгованості й формує дисципліну виконання договірних умов. Звірку взаєморозрахунків між контрагентами проходять з використанням сучасних інформаційних систем та технологій обліку, що забезпечує узгодженість даних між підприємством і постачальниками, мінімізуючи ризики помилок та непорозумінь.

Проведене дослідження підтверджує, що запропонований тест, план, програма робочі документи складають комплексну методику проведення перевірки. План аудиту забезпечує послідовність та розподіл аудиторських процедур, а програма аудиту конкретизує перелік необхідні дії, джерела доказів та робочі документи. Робочі документи сприяють об'єктивній оцінці достовірності зобов'язань, повноти документального оформлення, реальності кредиторської заборгованості та правильності бухгалтерських проведень. Це формує методичну базу для підвищення якості проведення аудиту за допомогою сучасних інформаційних систем та технологій аудиту для посилення фінансової дисципліни підприємства та підвищення ефективності діяльності.

Modern business conditions, characterized by the instability of the market environment, increased competition and increased requirements for transparency

of financial reporting, necessitate the improvement of the accounting system and audit of settlements with suppliers.

Settlements with suppliers occupy a significant share in the structure of current liabilities of the enterprise, affect its liquidity, solvency and financial stability. The correctness of the formation of financial reporting indicators and the adoption of management decisions depend on the timeliness and reliability of the reflection of these operations in accounting.

Errors in accounting and control of settlements with suppliers arise due to constant changes in tax and accounting legislation, the implementation of international financial reporting standards, the need to digitize accounting processes. Insufficient quality of internal audit can lead to distortion of financial reporting indicators, a decrease in the trust of investors and counterparties.

The purpose of this article is to improve the methodology for the development and auditing of customer relations with current information systems and technologies.

Proposed analytical reports allow you to systematize the most important tasks and ensure their consistency with the regional policy of enterprises. In order to ensure the correctness of government transactions in accounting systems, the reliability of financial information is ensured. Regular monitoring of breakdowns eliminates the need for stitching and forms the discipline of victorious minds. The verification of mutual exchanges between counterparties takes place using modern information systems and technology that ensures the convenience of data between the company and its customers, minimizing riziki pardons and neporozmin.

The research carried out confirms that the test, plan, program and work documents form a comprehensive methodology for conducting verification. The audit plan ensures the consistency and distribution of audit procedures, and the audit program specifies the flow of necessary activities, evidence and working documents. Working documents convey an objective assessment of the reliability of claims, the completeness of documentation, the reality of creditor liability and the correctness of accounting. This forms a methodological basis for increasing the

efficiency of auditing other current information systems and audit technologies to strengthen the financial discipline of the enterprise and improve the efficiency of operations.

Ключові слова: *удосконалення, облік, аудит, розрахунки з постачальниками, ефективність, інформаційні системи, інформаційні технології.*

Keywords: *enhancement, layout, audit, arrangements with customers, efficiency, information systems, information technologies.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Сучасні умови господарювання, що характеризуються нестабільністю ринкового середовища, посиленням конкуренції та підвищенням вимог до прозорості фінансової звітності, зумовлюють необхідність удосконалення системи бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з постачальниками. Розрахунки з постачальниками займають значну частку у структурі поточних зобов'язань підприємства, впливають на його ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість. Від своєчасності та достовірності відображення цих операцій у бухгалтерському обліку залежить правильність формування показників фінансової звітності та прийняття управлінських рішень.

Помилки у ведення обліку та проведенні контролю розрахунків із постачальниками виникають через постійні зміни податкового та бухгалтерського законодавства, впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, необхідність цифровізації облікових процесів. Недостатня якість внутрішнього аудиту може призвести до спотворення показників фінансової звітності, зниження довіри інвесторів та контрагентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми обліку та аудиту кредиторської заборгованості займає важливе місце у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Значний внесок

у розвиток теоретичних і методичних аспектів обліку та аудиту розрахунків з постачальниками такі науковці, як Бутинець Ф.Ф., Давидов Г.М., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф.. У своїх працях автори розглядають питання ведення обліку розрахунків з постачальниками, а також проведення їх аудиту. Аналіз наукових джерел засвідчує, що методологічні питання удосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками підприємства висвітлені недостатньо, а саме методичні аспекти обліку та аудиту розрахунків з постачальниками для підвищення ефективності ціноутворення потребують додаткового дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Метою статті є удосконалення методики обліку та аудиту розрахунків з постачальниками з використанням сучасних інформаційних систем і технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Аналітична відомість обліку договорів з постачальниками наведена у таблиці 1. Метою складання аналітичної відомості фіксація чинних договорів, їх умов, строків виконання, сум зобов'язань. Призначення аналітичної відомості дозволяє фіксувати умови договорів нормам законодавства, внутрішнім регламентам і принципам облікової політики (зокрема, щодо моменту визнання зобов'язання).

Таблиця 1. Аналітична відомість обліку договорів з постачальниками

№	Поста-чальник	№ дого-вору	Дата укла-дення	Тер-мін дії	Сума договору, грн	Умови оплати	Відпов-дальний виконавець	Відповідність договору обліковій політиці

Джерело: удосконалено авторами

Аналітична відомість руху розрахунків з постачальниками наведена у таблиці 2. Метою складання аналітичної відомості є відображення

надходження товарів (послуг) і відповідних платежів постачальникам, повноти й своєчасністю проведення розрахунків. Призначення аналітичної відомості сприяє коректності відображення операцій на рахунках 63, 20, 28, 31, 36, а також забезпечує взаємозв'язок первинних документів із бухгалтерськими записами.

Таблиця 2. Аналітична відомість руху розрахунків з постачальниками

№	Поста-чальник	Дата операції	Первинний документ (накладна, акт)	Сума, грн	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Стан розрахунків (оплачено / не оплачено)	Виписка банку №, дата

Джерело: удосконалено авторами

Аналітична відомість контролю оплати рахунків постачальників наведена у таблиці 3. Метою складання аналітичної відомості є моніторинг своєчасності проведення оплат, недопущення утворення простроченої заборгованості. Призначення складання аналітичної відомості є своєчасно виявляти відхилення між договірними умовами та фактичними платежами, формує аналітичну базу для оцінки кредиторської дисципліни підприємства.

Таблиця 3. Аналітична відомість контролю оплати рахунків постачальників

№	Поста-чальник	Рахунок-фактура / накладна №	Дата отримання	Строк оплати за договором	Дата фактичної оплати	Сума до оплати, грн	Сума сплачена, грн

Джерело: удосконалено авторами

Аналітична відомість звірки взаєморозрахунків із постачальниками наведена у таблиці 4. Метою складання аналітичної відомості перевірка відповідності даних бухгалтерського обліку підприємства даним постачальників за результатами актів звіряння. Призначення складання аналітичної відомості є проведення звірки взаєморозрахунків із постачальниками

**Таблиця 4. Аналітична відомість звірки взаєморозрахунків із
постачальниками**

№	Постачальник	Сальдо на початок періоду	Обороти дебету	Обороти кредиту	Сальдо на кінець (за обліком)	Сальдо за актом звіряння

Джерело: удосконалено авторами

Аналітична відомість оцінки ризиків кредиторської заборгованості наведена у таблиці 5. Мета складання аналітичної відомості аналіз стану розрахунків для визначення ризику неплатоспроможності, прострочення або безнадійності зобов'язань перед постачальниками. Призначення складання аналітичної відомості є сприяє управлінню ризиками, формуванню резервів під зобов'язання, а також забезпечує аналітичну основу для внутрішнього аудиту й фінансового планування.

**Таблиця 5. Аналітична відомість оцінки ризиків кредиторської
заборгованості**

№	Поста-чальник	Загальна сума заборгованості	Сума прострочена (>30 днів)	Частка в загальній кредиторці, %	Рівень ризику (низький / середній / високий)	Ймовірність судового спору

Джерело: удосконалено авторами

Тест внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками є ключовим елементом системи перевірки. Його проведення дозволяє встановити ступінь ефективності діючих контрольних механізмів, спрямованих на запобігання помилкам, дублюванню операцій, несанкціонованим платежам та викривленню фінансової звітності. За допомогою тесту оцінюють рівень надійності системи внутрішнього контролю за розрахунками з постачальниками, своєчасність і достовірність облікових даних, законність господарських операцій, а також ризики викривлення фінансової звітності. Тест внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками наведено у таблиці 6.

**Таблиця 6. Тест внутрішнього контролю розрахунків з
постачальниками**

№	Питання тесту	Варіанти відповідей	Так / Ні	Коментар аудитора
1	Чи визначено в наказі про облікову політику порядок визнання кредиторської заборгованості?			
2	Чи ведеться аналітичний облік розрахунків з постачальниками в розрізі кожного контрагента на рахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»?			
3	Чи проводиться періодична (щоквартальна) звірка взаєморозрахунків із постачальниками?			
4	Чи здійснюється попередній контроль договорів постачання бухгалтерською та юридичною службами?			
5	Чи підтверджуються всі операції з постачальниками належно оформленими первинними документами (накладні, акти, рахунки-фактури)?			
6	Чи існує механізм узгодження сум між первинними документами, актами звіряння та бухгалтерськими записами?			
7	Чи своєчасно відображаються операції з постачальниками у бухгалтерському обліку (в межах звітної періоду)?			
8	Чи застосовується подвійний контроль при здійсненні оплат постачальникам (підпис головного бухгалтера і керівника)?			
9	Чи існує контроль за дотриманням строків позовної давності щодо кредиторської заборгованості?			
10	Чи проводиться аналіз простроченої кредиторської заборгованості для виявлення ризику штрафних санкцій або втрати репутації?			
11	Чи перевіряється відповідність умов договорів постачання чинному законодавству?			
12	Чи здійснюється контроль за правильністю класифікації кредиторської заборгованості (короткострокова / довгострокова)?			
13	Чи проводиться інвентаризація розрахунків з постачальниками на кінець звітної року?			
14	Чи складається звіт внутрішнього контролю з рекомендаціями щодо усунення виявлених недоліків?			

Джерело: удосконалено авторами

Складання плану аудиту розрахунків з постачальниками є невід’ємним етапом професійної організації аудиторської діяльності, оскільки забезпечує

системність, послідовність і наукову обґрунтованість процесу перевірки. Планування дозволяє оптимізувати використання ресурсів аудитора, визначити обсяг необхідних процедур та встановити пріоритети у дослідженні потенційно ризикових ділянок обліку. Метою складання плану є перевірка достовірності, законності та обґрунтованості відображення у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності операцій із постачальниками, а також оцінки ефективності системи внутрішнього контролю за кредиторською заборгованістю. План аудиту розрахунків з постачальниками наведено у таблиці 7.

Таблиця 7. План аудиту розрахунків з постачальниками

№	Етап аудиту	Зміст робіт	Термін перевірки	Виконавці
1	Підготовчий етап	Ознайомлення з обліковою політикою підприємства, організацією обліку розрахунків з постачальниками		
		Перевірка ефективності контрольних процедур, визначення ризиків недостовірного відображення операцій		
2	Основний етап	Оцінка внутрішнього контролю та ризиків		
3		Організаційний блок		
4		Перевірка достовірності зобов'язань		
5		Перевірка документального забезпечення операцій		
6		Перевірка бухгалтерських проведення		
7	Підсумковий етап	Узагальнення результатів перевірки, формування аудиторського звіту		

Джерело: удосконалено авторами

Складання програми аудиту розрахунків з постачальниками є важливим етапом планування аудиторської перевірки, оскільки визначає конкретний перелік процедур для отримання аудиторських доказів. Програма аудиту виступає детальним тактичним інструментом, що конкретизує загальний план перевірки та забезпечує систематичність дослідницького процесу. Метою складання програми є забезпечення системності, послідовності і повноти аудиторських процедур для перевірки обліку розрахунків із постачальниками та достовірності їх відображення у фінансовій звітності. Програма аудиту розрахунків з постачальниками наведена у таблиці 8.

Таблиця 8. Програма аудиту розрахунків з постачальниками

№	Напрямок аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Джерела інформації	Робочий документ
1	Оцінка внутрішнього контролю та ризиків			
	Діагностика системи внутрішнього контролю	Аналіз процедур затвердження договорів, санкціонування оплат	Положення про фінконтроль, внутрішні регламенти	АУД-ПР-1.1
	Оцінка ризиків недостовірності облікових даних	Визначення рівня ризиків (низький, середній, високий)	Матриця ризиків, облікові реєстри	АУД-ПР-1.2
2	Організаційний блок			
	Аналіз облікової політики щодо розрахунків з постачальниками	Перевірка закріплення у наказі про облікову політику моменту визнання зобов'язань, методів оцінки, порядку аналітичного обліку	Наказ про облікову політику, облікові реєстри	АУД-ПР-2.1
	Оцінка структури облікових записів	Перевірка ведення субрахунків 631, 632, 685; правильність аналітики	Головна книга, оборотно-сальдова відомість	АУД-ПР-2.2
3	Перевірка достовірності зобов'язань			
	Звірка розрахунків з постачальниками	Отримання актів звіряння, зіставлення з обліковими даними	Акти звіряння, оборотно-сальдові відомості	АУД-ПР-3.1
	Аналіз простроченої кредиторської заборгованості	Визначення термінів утворення, наявності претензійних сум	Відомості розрахунків, договірна база	АУД-ПР-3.2
4	Перевірка документального забезпечення операцій			
	Перевірка наявності первинних документів	Наявність накладних, рахунків-фактур, актів приймання-передачі	Первинні документи, журнали реєстрації	АУД-ПР-4.1
	Оцінка правильності оформлення документів	Повнота реквізитів, підписи, відповідність договорів	Первинні документи, договори	АУД-ПР-4.2
5	Перевірка бухгалтерських проведення			
	Перевірка кореспонденції рахунків	Встановлення відповідності облікових записів економічному змісту операцій	Журнали, оборотні відомості	АУД-ПР-5.1
	Перевірка списання кредиторської заборгованості	Аналіз підстав для списання простроченої заборгованості	Накази, довідки бухгалтера	АУД-ПР-5.2

Джерело: удосконалено авторами

Робочий документ АУД–ПР–1.2 «Оцінка ризиків та системи внутрішнього контролю за розрахунками з постачальниками» наведено у таблиці 9. Метою складання робочого документа є оцінка ефективності системи внутрішнього контролю щодо достовірності, повноти та законності операцій із постачальниками.

Таблиця 9. Робочий документ АУД–ПР–1.2 «Оцінка ризиків та системи внутрішнього контролю за розрахунками з постачальниками»

№	Напрямок контролю	Контрольна процедура	Рівень ризику (низький/середній/високий)	Результат перевірки	Висновок аудитора	Рекомендації
1	Укладання договорів	Перевірка наявності підписаних угод	Низький	Без порушень	Контроль ефективний	—
2	Оплата рахунків	Перевірка дотримання термінів оплат	Середній	Виявлено затримки	Контроль частково ефективний	Впровадити автоматичне нагадування
3	Відображення зобов'язань	Порівняння з даними первинних документів	Високий	Виявлено помилки	Необхідно посилити аналітичний контроль	

Джерело: удосконалено авторами

Робочий документ АУД–ПР–2.1 «Перевірка стану обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками» наведена у таблиці 10. Метою складання документа є оцінка ведення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками, наявність аналітичного обліку, дотримання принципів визнання зобов'язань та відповідність облікової політики вимогам НП(С)БО 11 «Зобов'язання» або МСБО 37.

Таблиця 10. Робочий документ АУД–ПР–2.1 «Перевірка стану обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками»

№	Показник перевірки	Наявність		Відповідність політиці	Примітки аудитора
		Так	Ні		
1	Визначено рахунки для обліку постачальників (631, 632)				
2	Забезпечено аналітичний облік за кожним контрагентом				
3	Відповідність даних синтетичного та аналітичного обліку				
4	Оцінка реальності кредиторської заборгованості				
5	Наявність облікової політики щодо моменту визнання зобов'язань				

Джерело: удосконалено авторами

Робочий документ АУД–ПР–3.1 «Звірка розрахунків з постачальниками (акти звіряння, первинні документи)» наведена у таблиці 11. Метою складання документа є перевірка достовірності залишків заборгованості перед постачальниками шляхом звірки даних бухгалтерського обліку підприємства з актами звіряння контрагентів.

Таблиця 11. Робочий документ АУД–ПР–3.1 «Звірка розрахунків з постачальниками (акти звіряння, первинні документи)»

№	Найменування постачальника	Сальдо за даними обліку підприємства, грн	Сальдо за даними постачальника	Відхилення (+/-)	Причини розбіжностей	Висновок аудитора

Джерело: удосконалено авторами

Робочий документ АУД–ПР–4.2 «Перевірка правильності документального оформлення операцій з постачальниками» наведено у таблиці 12. Метою складання документа є оцінка достовірності та законності первинних документів, які підтверджують господарські операції з постачальниками.

Таблиця 12. Робочий документ АУД–ПР–4.2 «Перевірка правильності документального оформлення операцій з постачальниками»

№	Документ (накладна, акт, рахунок-фактура)	Дата	Сума, грн	Відповідність реквізітам	Підпис / печатка	Виявлені порушення

Джерело: удосконалено авторами

Робочий документ АУД–ПР–5.1 «Перевірка кореспонденції рахунків з постачальниками» наведено у таблиці 13. Метою складання документів є встановлення правильності відображення господарських операцій у бухгалтерських рахунках при здійсненні розрахунків із постачальниками.

Таблиця 13. Робочий документ АУД–ПР–5.1 «Перевірка кореспонденції рахунків з постачальниками»

№	Зміст операції	За даними підприємства			За даними аудиту			Відхилення			
		Дт	Кт	Сума, грн	Відповідність обліковій політиці	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн

Джерело: удосконалено авторами

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Запропоновані аналітичні відомості дозволяють систематизувати чинні зобов'язання та забезпечує їх відповідність обліковій політиці підприємства. Відомість руху розрахунків формує коректне відображення господарських операцій у бухгалтерських рахунках, підсилюючи достовірність фінансової звітності. Регулярний контроль за розрахунками сприяє запобіганню простроченої заборгованості й формує дисципліну виконання договірних умов. Звірку взаєморозрахунків між контрагентами проходять з використанням сучасних інформаційних систем та технологій обліку, що забезпечує узгодженість даних між підприємством і постачальниками, мінімізуючи ризики помилок та непорозумінь.

Проведене дослідження підтверджує, що запропонований тест, план, програма робочі документи складають комплексну методику проведення перевірки. План аудиту забезпечує послідовність та розподіл аудиторських процедур, а програма аудиту конкретизує перелік необхідні дії, джерела доказів та робочі документи. Робочі документи сприяють об'єктивній оцінці достовірності зобов'язань, повноти документального оформлення, реальності кредиторської заборгованості та правильності бухгалтерських проведення. Це формує методичну базу для підвищення якості проведення аудиту за допомогою сучасних інформаційних систем та технологій аудиту для посилення фінансової дисципліни підприємства та підвищення ефективності діяльності.

Література

1. Меліхова Т. О. Методичні засади проведення внутрішнього контролю розрахунків з покупцями та замовниками для підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. *Агросвіт*. 2019. № 9. С. 17-24. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.9.17
2. Меліхова Т. О., Шарко Д. М. Удосконалення обліку і аудиту розрахунків з покупцями на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 21-22. С. 30-36. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.21-22.30
3. Меліхова Т. О., Гавриленко Ф. О. Удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 2. С. 24-32.
4. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Аудит. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 260 с.
5. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Організація і методика аудиту. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 280 с.

6. Меліхова Т. О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 632 с.

7. Макаренко А. П. Державний фінансовий контроль / А. П. Макаренко, І. Я. Максименко, Т. О. Меліхова, О. П. Зоря навч. посібник для вчз : [гриф ЗДІА] - Запоріжжя : ЗДІА, 2017. - 280 с.

8. Maksymenko I., Melikhova T. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, Volume 3 Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing", 2017, P. 268-275.

9. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя : ЗДІА, 2018. 602 с.

10. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за денною та заочною формою навчання, *Запоріжжя* : ЗНУ, 2020. 400 с.

11. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Теорія бухгалтерського обліку : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 516 с.

12. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Кутчак Ю. М. Фінансовий облік II : навчальний посібник для здобувачів рівня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 368 с.

13. Меліхова Т. О., Феофанов Л. К., Присяжнюк Д. В. Удосконалення організації та методики внутрішнього та зовнішнього контролю розрахунків з постачальниками. *Агросвіт*. 2021. № 20. С. 32-39.

References

1. Melikhova, T. (2019), “Methodical principles of settlements internal control with buyers and customers for increasing the efficiency of financial and economic activity of the enterprise”, *Agrosvit*, vol. 9, pp. 17-24. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.9.17

2. Melikhova, T. and Sharko, D. (2020), “Improving accounting and auditing of settlements with customers at the enterprise”, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 21-22, pp. 30-36. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.21-22.30

3. Melikhova, T. and Havrylenko, F. (2018), “Improvement of documentation in record of payments to buyers and customers in order to strengthen the safety information improvement of the enterprise”, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 24-32.

4. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Musiychenko, O.G. (2024), *Audyt [Audit]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

5. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Musiychenko, O.G. (2024), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

6. Melikhova, T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol', efektyvnist' [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency]*, Kherson, Ukraine.

7. Makarenko, A.P. Maksymenko, I.Ya. Melikhova, T.O. and Zorya, O.P. (2017), *Derzhavnyy finansovyy kontrol', [State financial control]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

8. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017), “Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine”, *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 3, no. 5, pp. 268-275.

9. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Podmeshalska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2018), Bukhhaltersky oblik: navch.-metod. posibnyk [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

10. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2020), Teoriya i metodyka dokumentuvannya v obliku ta audyti [Theory and methods of documentation in accounting and auditing], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

11. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Podmeshalska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2022), Teoriya bukhalters'koho obliku. [Theory of accounting: a study guide for higher education bachelor degree holders], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

12. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Kutchak Yu.M. (2023), Finansovyy oblik II. [Financial accounting II], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

13. Melikhova, T. Feofanov, L. and Prysiazhniuk, D. (2021), "Improving the organization and methods of internal and external control of payments to suppliers", *Agrosvit*, vol. 20, pp. 32-39.

Стаття надійшла до редакції 29.11.2025 р.